

12:16:48 11/04/2013

<auto_sender@webaxy.com> מייל מתיישבי
arciv@kfm.org.il

:Sent

:From

:To

Normal **:Importance**

מייל שבועי 11/04/13 **:Subject**

[ATT00002.doc](#), [ATT00005.pdf](#): **Attachments**

1. עדכונים משמוליק
2. עדכון מהחינוך הבלתי פורמאלי
3. הודעה מהשומר הצעיר
4. מכתב מיחיעם יוגב בנושא אתר דלילה.
5. מכתב בנושא כלבים - משי ארליך
6. מגידי קרון - ביטחון
7. עלון אפריל 2013

מייל שבועי 10/04/13

1. משמוליק

לתושבי כפר מנחם שלום!

השבוע התבצע תיקון של נזק שנגרם לחוליה האחרונה במגלשה הגדולה בהרחבה. במקום נוצר חור בגודל של כ-20 סמ"ר. הדבר הצריך החלפת כל החוליה וכן יציקת עמוד חדש בקרקע, ותיקון שכבת הגומי. העלות כ-3500 ש"ח. לפני מספר שבועות תוקנה באותו גן משחקים יריעת ההצללה. על פניו נראה שבשני המקרים מדובר בנזקים שנעשו במזיד.

המגלשה עשויה מחומרים קשיחים מאד, ואין סיבה נראית לעיין, להיווצרות חור כזה. כמו כן נראה שמישהו עלה על יריעת ההצללה, וגרם לקרע.

אז מה כל זה אומר לנו?..... כל אחד ואחת מאיתנו מבין זאת לבד..... אבל אני מצפה מהתושבים שלא לעבור לסדר היום אם הם רואים את הדברים הללו מתבצעים לעיניהם.

ולעניין אחר, עידן קבלן הנוי הודיע לי בשבוע שעבר שהוא אינו מעוניין לחדש את החוזה בחודש יוני הקרוב. צוות הנוי והוועד נערכים להוצאת מכרז חדש שבת שלום, שמוליק.

2. החינוך הבלתי פורמאלי:

אנו מברכים את רעות לרגל יציאתה לחופשת לידה ומאחלים לה מזל טוב להולדת הבת. לתפקיד ניהול החינוך החברתי נכנס אילן שני, אילן הינו בן קיבוץ רמת הכובש ומביא עימו ניסיון רב בניהול מערכות חינוך בלתי פורמאליות, משנים רבות של עבודה במשרד החינוך וניהול יחידת הנוער בהר אדר, דרך ניהול חוגי סיירות ירושלים וניהול מיזם ארצי לבני נוער בסיכון בעמותת אור ירוק. אילן יבצע את תפקידו בחצי משרה במקביל לניהול החינוך החברתי בקיבוץ פלמחים. ניתן יהיה לתאם עימו פגישות ושיחות בשעות אחה"צ / ערב בימי ב'.

דוא"ל: edu.kfm@gmail.com

נייד: 054-2300631

ימי ושעות הנוכחות שלו בכפר:

יום א': 08:30-13:30

יום ב': 08:30-22:30

יום ד': 08:30-15:30

אנו מאחלים לו הצלחה בתפקידו

אגודת מתיישיבי כפר מנחם

3. הודעה מהשומר הצעיר:

לקהילת כפר מנחם שלום רב!

מאז שנות הקמתה הראשונות של תנועת השומר הצעיר נקרא ל"ג בעומר "חג התנועה". ההתחדשות של העם היהודי בארץ ישראל התחברה לעולים הראשונים ארצה ולחולמים בגולה עם סיפור המרד של בר כוכבא והחתיירה לעצמאות יהודית בארץ ישראל.

עם הקמתה של מדינת ישראל, אנו חוגגים את חג התנועה כסמל למרד הנוער וחירתנו לחברה טובה יותר במדינת ישראל. חתירה שאנו עושים לא באש ובאלימות אלא בבניה, מנהיגות בקהילה וחינוך. את החג כולו, על כל רבדיו השונים, מארגנים חניכי הקן בעצמם ולמען הקהילה כולה. את החג נחגוג השנה במתכונת כפולה:

בערב יום שישי ה-26 נתכנס למפקד אש עוצמתי ומרשים

בבוקר יום שבת ה-27 נפגש להפנינג ענק הכולל אוכל, יצירה ומתקנים צופיים.

בשבועות הקרובים נפרסם לו"ז מפורט. מקווים לראות את כולכם.

חזק ואמץ,

חניכי ומדריכי קן כפר מנחם, השומר הצעיר.

(ליצירת קשר: לב ליטמן, רכז הקן, 0586258551 או [במייל l.littman@gmail.com](mailto:l.littman@gmail.com))

4. אתר דלילה – מיחיעם יוגב

עכשיו, בשיא פריחת האביב, כאשר עדין לא חם במיוחד, כאשר אנחנו מטילים בשעות השקיעה עם הילדים ברחבי הישוב, כמעט כל אחד מאתנו חש, ביום כזה או אחר (ואולי בכל הימים, תלוי במשטר הרוחות) בסירחון הנורא המגיע אלינו מאתר דלילה. כתושבים ביישוב חקלאי לא ניתן לומר עלינו שיש לנו רגישות יתר לריחות אורגניים אבל **הסירחון הזה הוא מיוחד, חזק ומטריד ביותר!!!** ועתה אנו נשאלים מה עושים וכיצד.

כבר מיד יש להדגיש כי המאבק ב"אתר" הוא קשה ולא מובטחת הצלחה מלאה. כל "הירוקים" למיניהם איתם. למה? כי הם סבורים שאתר כזה שירד דרומה יזהם את הנגב ורוב העיריות (ושאר משליכי פסולת) לא יוכלו לעמוד בהובלה היקרה.

בעלי האתר (קיבוץ נחשון וחברת שחם מגבעת עדה) עברו כמעט על כל חוקי המדינה האפשריים בתכנון ובביצוע האתר. המועצה שלנו הגישה בקשות רבות לסגירת האתר לאלתר בכל פורום אפשרי לרבות תלונה במשטרה על הסדרי התנועה לאתר. (בסוף 2012 הסתיים האישור החריג להפעלת האתר). אבל מנגד, הסתבר כי הצד השני הגיש בקשות שונות, לרשויות הסטטוטוריות, להפוך את האתר לאתר רשמי וחוקי של פסולת אורגנית מרכזי של המדינה!!! וכך הגענו, שהם מדברים היום על אתר של 500 אלף טון פסולת אורגנית בשנה!!! (כאשר היום יש בו "רק" 100 אלף טונות). בעלי האתר מודים כי יש היום "קצת" סירחון אך בבקשתם לרשויות הם מדגישים כי הם לקראת ביצוע? השקעות עתק להפוך את האתר ל"מקום סגור" לפי דגם קוראני שימנע לחלוטין זליגת ריח לסביבה. ברור לנו ש"הנדיבות" שלהם היא רק לצורך השגת הרישיונות המתאימים ועל ההשקעות מרחפים סימני שאלה רבים (לרבות סימני שאלה טכנית של היתכנות). כפי שכתבתי, ולמיותר לציין כי בעלי האתר נתמכים ע"י כל הגופים הסביבתיים ("הירוקים למיניהם") וגם ע"י כל הרשויות המקומיות, שוודאי גם שמחות שזה לא בתחומן אך עדיין ממוקם במרכז הארץ...! נכון לציין גם כי האתר אינו בתחום השיפוט של מועצת "יואב" (בניגוד לסירחון שהוא רק בתחום השיפוט שלנו...) אלא בתחום מועצה אזורית "מטה הרי יהודה". וזו, כמובן, תומכת ברישוי האתר בהיותו "מסחטת כסף" מארנונה. וכמו שנאמר: תהיה חלוקה שווה. "מועצת מטה יהודה" תהנה מכסף הארנונה ואנחנו "נהנה" מהריח".

ראוי לציין כי הנהלת מועצת יואב ומטי הרכבי באופן אישי, יחד עם תובע המועצה, עו"ד אבי להם עשו (ועושים ועוסקים) רבות בנושא ומקדישים לכך זמן ומשאבים לא מעטים. ישיבות רבות והגשת מזכרים למיניהם וכן קמפיין תקשורתי לא קטן בעיתונות, ברדיו וטלוויזיה. כל אלה נעשו במימון המועצה בלבד. במקביל לכל המתרחש ולכל הפעילות קיימנו התייעצויות עם מספר משרדי עורכי דין המתמחים בנושא. הבנו מהם כי יש מה להיאבק אבל זה מחייב משאבים כספיים לא קטנים. בתוך העלויות יש לקחת בחשבון כי יתכן שחלק מן המאבק יחייב סקר איכות הסביבה (לרבות סקר זיהום מי התהום) שעלותו גבוהה. הנהלת המועצה החליטה גם היא להתגייס לחלק מן המימון אך עיקרו אמור לבוא מיישובים כפר מנחם ורבדים. בחנו את האופציה לנהל את המאבק בשלבים כשנוכל בכל שלב להחליט מחדש, איך ממשיכים ואם בכלל ניגשים לשלב הבא במאבק.

כדאי להדגיש שלדעת רוב חברי הוועד יש לנהל את המאבק, שגם אם יצליח רק בחלקו נוכל להשיג

הישגים שיקטינו את הנזקים וישפרו את איכות החיים שלנו כאן.

שותפנו למאבק, קיבוץ רבדים החליט כבר על הקצעת 80 אלף ש"ח בשלב זה ואנחנו נדרשים לסכום דומה כ- (450-350 ש"ח לבית אב).

יחיעם יוגב.

5. משי ארליך - תושב

אתמול אחר הצהרים ננשך בני (יהונתן) ע"י כלב בהרחבה בשעה שחזר מבית הספר. יהונתן בן 9 חזר מבית הספר ותוך כדי הליכה על המדרכה הותקף ע"י כלב של אחת המשפחות שיצא מגינת הבית בו מוחזק. ליהונתן נגרמו חתכים וצלקות נפשיות שילוו אותנו כנראה עוד זמן רב. לאחר טיפול ראשוני במיון חזרנו בלילה לביתנו.
תוך כדי שיחה עם שכנים הסתבר לנו שלכלב שתקף את יהונתן יש היסטוריה של תקיפות.

מבקש להעביר מסר לכל בעלי הכלבים בקיבוץ ובהרחבה:

לא יעלה על הדעת שתושבים בכלל וילדים בפרט לא יוכלו לנוע בחופשיות בסביבת ביתם. יש להוקיע ולטפל בחומרה בכל מקרה של תוקפנות כלבים כלפי תושבים על אחת כמה וכמה כאשר המקרה אינו יחיד וחוזר על עצמו.

בברכה,

שי ארליך

6. גידי קרון – ביטחון:

ביום ראשון לפנות בוקר ניסו לגנוב שתי מכוניות ברחבה ובקיבוץ. הגנבים לא הצליחו לבסוף אודות לערנותם של תושבים.

מבקש להמשיך לדווח לי על כל דבר חשוב, 24 שעות ביממה.

שלכם,

גידי קרון.

7. עלון אפריל 2013 – מצורף כקובץ

קיצור חקרוגיה של אורה מינצ'ר ג'הג השלסאן הנאצי

לורה מיינצ'ר מוותיקות חברי הקבוץ אמא ל-3 בנות וסבתא ל-9 נכדים.
אני מביאה בקיצור את סיפורה על קורות חייה בימי מלחמת העולם השנייה:

נולדתי בברלין ב-1924, שם עברה עלי ילדותי ושם גם התחלתי ללמוד בבית ספר מקומי ובנוסף למדתי בבית ספר יהודי בימי ראשון.

ב-1935 התחילה העוינות בבית הספר – הילדים הסתייגו ממני והייתי מבודדת ואחר כך אסרו הנאצים על ילדים יהודיים ללמוד בבתי ספר רגילים ואז נשלחתי ללמוד בבית ספר ציוני-יהודי מעולה על שם תאודור הרצל.

אך לא היה בכך די. האנטישמיות ברחוב גברה והורי החליטו לעזוב את גרמניה. לאחר ניסיונות כושלים לעלות ארצה, או להגר לדרום אפריקה, נותרה הולנד הבריירה היחידה.

ב-1937 עברנו לאמשטרדם, שם הצטרפתי למכבי הצעיר ועסקתי הרבה בספורט. בהולנד לא יכולתי להמשיך ללמד בבית ספר עיוני (בגלל חוסר שפה) ונשלחתי ללימודי תפירה. מכלול התנסויות זה עזר לי אחר כך להתמודד עם תלאות המשטר הנאצי.

הנאצים פלשו להולנד במאי 1940 וגזרו גם שם גזרות על היהודים.

בקיץ 1942 קיבלו כל היהודים בגילאי 16-40 שנה צו להגיע לתחנת רכבת על מנת להישלח למחנה עבודה, שהתברר שזה אוושיץ.

גם אני קיבלתי את הצו, אך מכיוון שהייתי מקורקעת עם גבס, עקב תאונת ספורט, לא התייצבתי וכך ניצלו חיי. מטרנספורט זה איש לא חזר.

דרך חברה ממכבי הצעיר קבלתי עבודה בתפירה, עבור נשי הוורמאכט ובזכות זה קיבלתי בקיץ 1942 חותמת מתאימה בתעודת הזהות והפכתי להיות אדם שזקוקים לו ולכן לא נשלחתי לגרוש יחד עם הורי, שלא הייתה להם חותמת.

הורי נשלחו בדצמבר 1942 למחנה המעבר וסטבורק (בהולנד)

ביליות היה עוצר ואז לקחו את היהודים מהבתים חלק הסתתרו וחלק שוחררו בזכות החותמת.

במחנה העבודה בפיכט:

בינואר 1943 לקחו אותי למחנה העבודה בפיכט (בהולנד).
לא ידעתי אז, שלקחו מהבתים יהודים נושאי חותמות, לפי הרשימות שהיו בידי הנאצים.
כשבאו לקחת אותי, חשבת, שאפגש עם הורי, אבל העבירו אותי למחנה חדש.
כשהגעתי, היה המחנה בשלבי הקמה והיו רק 4 צריפים. בכל אחד מהם שהו 500 איש.
כל כמה ימים הגיעו אנשים נוספים ונשארו, אם היה מקום, או שנשלחו הלאה.
אני הקפדתי להיות עסוקה, כדי להתמודד, חלקית, עמדותי כשומרת בשער המחנה בקור העז, במקום לשבת בצריף על יד התנור.
בהמשך פתחו מחנה מיוחד לאמהות וילדיהן, כשהגיעה מכרה עם ילדיה הלכתי לגור אתם השתדלתי לעזור בהעסקת הילדים ועזרתי למנהלת המחנה בקשר עם הילדים.
הנאצים דאגו לטרטר אותנו בלי הרף. למשל, יום אחד עמדנו כל נשות המחנה ערומות וריסו אותנו ואת הצריפים בפליט, באמתלה של הגנה מכינים, להנאת הקצינים הנאציים. שהתבוננו בנו.
חליתי שם בחזרת. למזלי, טיפלו בי ולא שלחו אותי הלאה.
כשחוסל מחנה הילדים וכולם נשלחו לטרנספורט חזרתי למחנה הנשים.
צריפי השינה במחנה היו צפופים וישנו על דרגשים בני 3 קומות וכל הזמן מצאו עילות להעמיד אותנו במפקדים ארוכי שעות. כדי לשרוד דמיינתי לעצמי, שאנחנו במחנה צופים.
למחנה הביאו כל מיני תעסוקות – תחילה תיקנתי אלטע זאכאן ואז אמא של חברה ממכבי הצעיר עזרה לי להגיע למחלקה בה תפרו בגדים חדשים במכונות תפירה.
חוץ מתפירה היו במחנה עוד מפעלים – ליטוש יהלומים, עיבוד פרוות וקבוצת עבודה של פיליפס.
באוקטובר 1943, אחרי שהייתי כבר כמה חדשים בפיכט, הזמינו נערות צעירות (הייתי בת 19 שנה) לבדיקות עיניים, מוטוריקה עדינה ויובש הידיים. למזלי, עברתי את הבדיקה והתקבלתי לקבוצת העבודה של פיליפס.
קבוצת העבודה של פיליפס, עסקו בהכנת ציוד חיוני למאמץ המלחמתי הגרמני ושמרו עלינו – העובדים. כל יתר היהודים תושבי המחנה נשלחו לטרנספורט מזרחה.
במחנה הוקמה מחלקה להתקנת שפופרות זעירות לרדיו (בכל שפופרת היו 24 חלקים קטנטנים, שהיה צריך לחבר לבסיס, בריתוך חשמלי). העבודה דרשה מיומנות ידיים רבה וראיה מעולה, כי עבדנו בריתוך עם זכוכית מגדלת.
בקבוצה היו גם עובדים לא יהודיים, שנכלאו בגלל דעותיהם.
עבדנו 12 שעות ברציפות.
היה לנו מפקח הולנדי מפיליפס, שהיה מגיע מדי יום למחנה למשימת הפיקוח. יום אחד הגיע הימלר למחנה ושמעתי את הוויכוח ביניהם – המפקח מפיליפס טען, שבעבודה עדינה זו יש לעבוד 8 שעות בלבד ודחה את הצעת הימלר, שנלך לעבוד 4 שעות בגינה, בטוענו, שידינו צריכות להיות מטופחות. בסוף סיכמו, שנעבוד ב-3 משמרות של 8 שעות והעבירו אותנו לצריף נפרד, על מנת שלא נפריע לאלו שעבדו 12 שעות בעבודה אחרת.
פריץ פיליפס עצמו ניסה לעזור ליהודים, שעבדו אצלו ככל שיקל, אבל היה צריך להיזהר, לא להסתבך בעצמו. הוא דאג לנו למזון מיוחד, פשוט אבל מזין (הוא ניסה להעביר את עובדיו היהודיים לספרד, אבל כולם נשלחו לפיכט).
גרנו בצריף 250 נשים באולם שינה, בתי השימוש היו פתוחים ובלי הפרדה ועמדו בשורה. לא פעם עמדנו בתור לשירותים.
הורגלנו לציית לגרמנים, סירוב פקודה גרר מכות.
בתקופה זו היו מספר סלקציות ונשים נשלחו להשמדה. למזלי, ניצלתי מהן
בוקר אחד ריכזו אותנו במקום המפקד, הורידו מעלינו את הבגדים ועמדנו מוכנות על יד שער המחנה על מנת להישלח לטרנספורט. אנשי פיליפס (שבאו לעבוד) ראו את המתרחש והתמקחו כמה שעות עם

הגרמנים על גורלנו והמשך עבודתנו וכך המשכנו לעבוד עוד חודש. כעבור חודש עשו את התרגיל הזה בלילה (ואנשי פיליפס לא ידעו) ושלחו אותנו ברכבת לאושוויץ. אנחנו היינו היהודים האחרונים שיצאו מהמחנה. הטרנספורט שלנו כלל כ- 400 נשים 100 גברים ו- 17 ילדים.
בפיכת הייתי מינואר 1943 עד יוני 1944. מזה, 8 חדשים עבדתי אצל פיליפס.

הדרך לאושוויץ לקחה 3 ימים ו- 3 לילות, בקרונות סוסים

לא ידענו לאן מועדות פנינו.

בפיכת היו שמועות, שבאושוויץ שורפים יהודים בקרמטוריום, אך לא האמנו, כשהתקרבו לאושוויץ היה מזג אוויר מדכא וריח נורא של שרפת שערות וציפורניים ואז האמנו, ששורפים שם אנשים.

הגענו לאושוויץ בחוסר כל ונעמדנו ביוזמתנו למפקד – 5 בשורה ואז לא הכו אותנו.

אחר כך הגענו לצריף גדול, כמו מקלחת ופחדנו שישמידו אותנו, אך בדקנו את החלונות, שהיו שבורים ולכן ידענו, שאי אפשר להכניס דרכם גז. כעבור כמה שעות הובילו אותנו לצריף מגורים, שנועד ל- 1000 איש ובו דרגשים ב- 3 קומות. הצטופפנו 6 נשים על דרגש עץ. לא היה מקום לכולן לשכב באותו כיוון.

כל העת היה ויכוח בין הוורמכט, שרצה אותנו לעבודה והס.ס שרצה להשמיד אותנו.

באושוויץ היינו 6 ימים קשים ובאחד הימים קעקעו לנו את המספר על הזרוע. פיליפס דאג להעביר אותנו לגרמניה. לפני כן ערכו סלקציה ומתוך 400 נשים נבחרו 250 לצאת לגרמניה גם אני הייתי ביניהן.

שלחו אותנו לבית מרחץ שם נבהלנו, כי פגשנו נשים שנדמו לנו כגברים, בלי שער ובכותנות פסים. בדקו אותנו ערומות וכל אחת קיבלה לבנים ושמלה אפורה סטנדרטית ונשלחנו ברכבת לגרמניה.

8 חודשים עבדנו בגרמניה (דרומית מברסלב על יד הסודטים) אצל חברת טלפונקן..

בית החרושת הועבר מברלין לעיירה רישנביאך, יחד עם עובדים גרמניים, ששאלו אותנו למה היינו בבית כלא (הם לא ידעו על אושוויץ). הם לא האמינו, שאנחנו יהודים, כי נראינו דומים להם.

עבדנו שם באותה עבודה, כמו בהולנד, במשמרות של 12 שעות יום ולילה.

עבדנו באולם גדול שורות שורות, כל אחת ע"י מכונת ריתוך. תוך כדי העבודה עברו כל הזמן מפקחים ובדקו את העבודה, כמעט ולא הלכתי לשירותים. ישבתי ועבדתי 12 שעות ועשיתי את המצופה ממני.

שתי אפיזודות זכורות לי במיוחד מהעבודה בגרמניה:

באחד הימים (באוקטובר 1944) הרגשתי, שראיתי נפגמה ואיני מסוגלת לעשות את העבודה כמקודם. כדי שלא יאשימו אותי בחבלה, הלכתי למפקח הגרמני ודיווחתי לו על כך. כתגובה איים, שאשלח חזרה לאושוויץ, אבל שלחו אותי לאופטומטריסט והמשקפיים שקיבלתי לא עזרו. הסתבר שחליתי בשנית ושלחו אותי לבידוד, במחנה מיוחד, במשך 6 שבועות. התנאים בבידוד, כמובן, לא היו משופרים, אבל שמרו עלינו החולים.

באחד הלילות (בפברואר 1945), כשכבר לא היה מספיק חומר ונשלחו לעבודה רק חלק מהבנות, התבדחנו ושרנו ואז כשחזרנו למחנה, העירו אותי ועוד 4 בנות באמצע השינה והאשימו אותנו בחבלה. מאוד פחדנו שישלחו אותנו שוב לאושוויץ (לא ידענו שהמחנה כבר נסגר) הענישו אותנו בגילוח ראשנו.

לעתים קרובות נקלענו לחזית המלחמה ואזעקות היו מוציאות אותנו תדיר לשוחות בשלג בקור העז. בתנאים אלו העבירו אותנו מהעיירה למקום מרוחק וכל יום הלכנו שעה לעבודה וממנה, נוסף למפקדים התדירים בהם עמדנו.

על פי רוב הוציאו אותנו באיומי אקדח לשדה פתוח (גם בשלג), כנגד התקפות מהאוויר. כאשר נפלה פצצה קרוב לבית החרושת (בלי אזעקה) - זכוכיות התפוצצו והשומרים ברחו (אנחנו לא העזנו), החזירו אותנו למחנה ויצאו לדרך לצנכסלובקיה במסע רגלי של 4 ימים בשלג ובקור של -30°C .

הגענו מעל הרי הסודטים וצופפנו למחנה נשים. כעבור 5 ימים הובלנו ברכבת משא חזרה לגרמניה, בדרך לליפציג. כשהעיר הופצה, לא יכולנו לברוח מהרכבת וגם לא יכולנו להמשיך לנסוע. הרכבת נעמדה על הפסים ואנו בתוכה. השומרים יצאו מהרכבת ונעמדו בצדדים.

כעבור כמה ימים הגענו (רק עובדי פיליפס) לווסטפליה ומצאנו בתוך מכרה מלח (לשעבר) את המכונות עליהן עבדנו בפיכט.

זה היה במרץ 1945 חומר כבר לא היה וחודש ימים הלכנו לעבודה בלי לעבוד.

כשהגרמנים הרגישו שכוחות הברית מתקרבים, לקחו אותנו לעומק גרמניה ולאחר שהתעכבנו, המשכנו ברכבת לברגן בלזן ומשם לערבה בצפון גרמניה. שם טרטרו אותנו 10 ימים ברכבת בנסיעה הלך וחזור, 150 איש בתוך קרון צפוף, שלא היה בו מקום להעמיד שתי רגליים.

בסוף אפריל 1945 הגענו להמבורג שם עבדתי בחפירת תעלות נגד טנקים.

המלחמה נסתיימה עבורנו ב אחד במאי 1945, כשהצלב האדום השבדי, בראשות הרוזן ברנדוט, שחרר אותנו והעביר אותנו לשבדיה. בשבדיה התקבלנו במאור פנים, נשלחנו ל- 6 שבועות בידוד והבראה והתחלנו לחפש קרובים ששרדו

לאורך כל התקופה הייתי חלק מקבוצה קטנה של בנות ציוניות והאחוזה בינינו מאוד עזרה לי.

כן ליווה אותי שיר – "המחשבות הן בנות חורין". השיר היה השריקה שלנו במכבי הצעיר באמשטרדם ומסריו עזרו לי לעמוד בקשיים. השיר מתאר מצבים אנושיים קשים ולמרות זאת חופש מחשבתי, התחברתי לשיר, גייסתי בעזרתו אסוציאציות מתקופות קודמות והרגשתי, שלמרות שמכתיבים לי דרכי התנהגות, אני מצליחה לשמור על החופש הפנימי.

שוחחה והביאה לדפוס: יהודית אפרתי

כל מקרה / ויסלנה שימורסקה

מזל שהיה שם יער.	יכול היה לקרות.
מזל שלא היו עצים.	חייב היה לקרות.
מזל שמסילה, וו, קורה, בלם,	קרה מוקדם יותר. מאוחר יותר.
בגלל, מאחר ש, ובכל זאת, אף-על-פי-כן.	קרוב יותר. רחוק יותר.
מה היה לו יד, רגל,	קרה לא לך.
בצעד אחד, כחוט השערה	נצלת, כי היית הראשון.
מצרוף המקרים.	נצלת, כי היית אחרון.
ובכל הנך? הישר מן הרגע שעודו פעור?	כי לבדך, כי אנשים.
ברשת היה חור אחד, ואתה דרכו?	כי לשמאל, כי לימין.
אינני חדלה להשתאות, להאלם.	כי ירד גשם. כי נפל צל.
הקשב,	כי היה יום שמשי.
כמה מהר פועם בי לבך.	
	מסגרת, סיבוב, מילימטר, שניה.
	מזל שקש צף על המים.

65 שנים למדינת ישראל

גן ארנו כה / גרצה אגרי

תן לנו כח שוב לשאת ברעדה על כתפינו
את מגש הכסף – תפארת בנינו.
תן לנו כח לשמוח לבכות עדי כלות...
תן לנו כח לשוב מן הטנק
לזרוע חיטה של מחר
בשדה הקרב של אתמול.

השיר של ארנו לפידוג בחיל האויר

עם יציאתי לפנסיה וסיום הטיסות בחיל האויר התבקשתי לכתוב כמה מילים לעלון על שירותי בחיל האויר.

לאחר 49 שנות טיסה בחיל האויר אני מסיים את שרותי בחיל אויר.

כיום אני חבר קבוץ, גמלאי פשוט... וחוזר לעיסוקי הישן שדי הוזנח בשנים אחרונות, כאדריכל. נשוי לבלהה אב ל-3 וסב ל-4 נכדים.

המסלול שעשיתי בצבא מוביל אותי לשנות הששים... במדינת ישראל שלפני מלחמת ששת הימים. אני בוגר קבוצת איילה במוסד צפית, בקיץ 63 סיימנו את שנת י"ב. התגייסתי בנובמבר 1963 לחיל האויר לאחר שעברתי בהצלחה את כל המבחנים והמיונים לטייס. יחד איתי התגייס גם **שלמה אגוזי**.

נדרשנו אז לקבל את הסכמת הקיבוץ לשרות ארוך (5 שנים) וכך... בדצמבר התחלתי את **קורס הטייס** בבסיס תל-נוף. הקורס נמשך כשנה וחצי ובקיץ 1965 סיימנו את הקורס גם שלמה וגם אני. התחילו לא הקורס כ-200 צוערים וסיימו אותו 24. -מרביית המסיימים היו קיבוצניקים או מושבניקים ומיעוטם עירוניים. 12 מאיתנו המשיכו את הדרך כטייסי קרב ו-12 טייסי מסוקים ותובלה.

האופי של ההדרכה והמיון בקורס של אותם ימים השאירו אותי במשך רוב הקורס בעמימות רבה ולא יכולתי לדעת מתי יגיע תורי לעוף מהקורס – כל הזמן נשרו אנשים ואתה מחכה שיגיע תורך, אתה לא מגיע לביצועי המדריך ואתה חושב שידוח אותך. רק חודשים ספורים לפני סיום הקורס שלמה אגוזי הצליח לעיין בתיקים האישיים ואמר לי ש"אין לך מה לדאוג אתה בסדר".

קורס הטייס מכונן להגיע מאוד גבוה באויר... בחיים בכלל. הוא מכניס יסודות מאוד בריאים – איך אתה מתנהל, הכרות עם עצמך ומודעות לאן אתה יכול להגיע, גם כיום מהווה הקורס יסוד בריא להמשך החיים.

עם סיום הקורס בתל-נוף, עברתי לקורס של **אמון מבצעי**. האמון נערך על מטוס צרפתי מסוג אורגן בבסיס חצור. הטיסות היו מסוכנות, כי המטוס היה חד מושבי ולא הייתה אפשרות ללמוד עם מדריך. הייתי צריך לנסות הכל לבד לא למעוד ולגדול לבד.

בסוף שנת 1965 עברתי ל**טייסת המבצעית** שלי שהטיסה מטוסי מיסטר 4 והפכתי ל**לוחם**. התחלתי לעמוד בכונניות והייתה פעילות רבה, בעיקר הכנות ואימונים למלחמת ששת הימים. כל חיל אויר התכונן אז ללחימה מול צבאות ערב, שקיבלו הרבה נשק סובייטי וצ'כי ואנו היינו בחסר של כח אדם ונשק.

הצלחתי לעבור את התקופה בשלום למרות שפעם נכבה לי מנוע בשעת אמון תקיפה. במצב זה נוטשים את המטוס אבל אני רציתי להגיע לנחיתה חרום ולהציל את המטוס ואכן הצלחתי. כפסע היה ביני לבין התרסקות המטוס.

בסוף 1966 לאחר כשנה של טיסות על מיסטר שהיה כבר כ-10 שנים בחיל האויר, העבירו אותנו ללמוד לטוס על מיראז', על מנת לרענן ולתגבר את לוחמי המיראז'. טייסות המיראז' שהיו בחייל נחשבו אז לטייסות הטובות עם המטוסים הכי טובים שהיו לנו. ההסבה למטוס החלה בדצמבר 1966 בבסיס רמת דוד והסתיימה במרץ 1967. קפיצת הביצועים של המיראז' לעומת המיסטר הייתה מרשימה, הייתי על הפסגה!

חזרתי לתל נוף והצטרפתי לטייסת שעסקה במשימות הרגילות של טייסת המיראז' – הכנה למלחמת ששת הימים, תקיפות מטרות קרקעיות, קרבות אויר, יירוטים ותצלום אוירי. בתצלום אויר היה משהו מיוחד – אתה טס תמיד למקומות רחוקים מהמדינה ויש תמיד מתח, אתגרים ומעטה של סודיות.

תוך חודש וחצי (מהגיעי לתל נוף) פרצה **מלחמת ששת הימים**. נכנסנו לכשירות מבצעית באימונים אינטנסיביים ומבחנים תוך חודש וחצי (תהליך הצורך בדרך כלל 4 חודשים ויותר) ו... הוכרז עלינו כלוחמים. וכך התמודדנו במלחמה עם הרבה מוטיבציה ותושייה, מעט ניסיון על המטוס, וכמובן חוסר ניסיון קרבי כמעט לחלוטין. זה לא היה מושלם וקרו פה ושם שגיאות ותקלות, אך השאיפה למצוינות ליוותה אותנו כל הזמן ונכללנו ביחידה שהגיעה להישגים מצויינים ובלי אבידות ביחידה. המפקד שלנו היה **רן פקר**.

במלחמת ששת הימים השתתפנו כבר מהטיסה הראשונה. בטייסת היו 19 מטוסים ו-20 טייסים – סגן מפקד הטייסת ניהל את התקיפה מהקרקע.

במלחמה התחושות היו חזקות – מתח, התרגשות, פחד כשירורים עליך, אבל אתה לומד איך להסתדר עם זה. הניסיון מאוד עוזר הוא מחסן ועוזר לחשב את צעדיך לשמור על קר רוח ולבצע את הנדרש הכי טוב שניתן.

המלחמה עם הניצחון הגורף **פתחה בפנינו מרחבים** של טיסה – מהחרמון עד שארם והתחושה הייתה טבעית ונהדרת. עשינו הרבה מאוד טיסות אימון וניווט. הייתה תקופה מאוד מיוחדת, שיכולנו לטוס במרחבי סיני.

אחרי מלחמת ששת הימים עשיתי קורס צילום ביחידה וב-1968 הייתי גם **טייס צילום**.

מלחמת ההתשה הביאה להרבה פעילות מבצעית, הרבה משימות, תקיפות וצילום, כדי לקיים את השליטה של חיל אוויר בשמיים. חיל האוויר היה צריך לתת מענה למחסור של צה"ל בארטילריה בקו התעלה. הגבול היה סטטי. למצרים היו 800 קני ארטילריה ולנו רק כ-100 קנים. אסימטריה בלתי נסבלת. חיל האוויר תקף את הכוחות המצריים ואפשר לכוחותינו להרים מדי פעם את הראש. המצרים התמודדו עם חיל האוויר ע"י מערך טילים נגד מטוסים, שהלך וגדל בהדרגה והפך לכח משמעותי.

באותה תקופה הוטל אמברגו על נשק צרפתי ונבנו עסקאות הנשק הראשונות עם ארצות הברית, אשר בסופן הגיעו מטוסי סקיי הוק ופנטום לארץ. המאבק ישראל - מצרים הפך למאבק כלי הנשק בין המעצמות – **הטיל נגד המטוס**, כשהרוסים והאמריקאים ברקע וההתמודדות היא גם ביניהם.

באחת ממשימות הצילום 15 ק"מ מערבית לתעלה כשהמטרה היתה לקבל תמונת מודיעין על הערכות הצבא המצרי ממערב לתעלת סואץ נפגעת מטיל, החלטתי שאני לא נוטש, התפרקו חלקים, אבל התאפשר לשלוט במטוס, בדרך לנחיתה התחיל המנוע להשתולל והיתה גם אש שסיכנה אותי ואת המטוס, בין ביר גפגפה לרפידיים כיביתי את המנוע וגלשתי לנחיתה. כשנחתתי כנף המטוס התפוצצה מהאש שאחזה בכל המטוס על הקרקע. אנשי התחזוקה הצליחו לחלץ את ציוד הצילום וסרט הצילום ולהשתמש בחומר לצרכי תקיפה כעבור ימים ספורים. המשימה בוצעה למרות הסיכון הרב שהיה בה. כעבור כשנה גם המטוס הוחזר לפעילות לאחר פעולה מאד מאומצת של אנשי התחזוקה שלנו.

במקביל עברתי באותם ימים להדרכה בבית הספר לטיסה ובמשך כשנתיים הדרכתי טיסה את הדור הצעיר וגם המשכתי בפעילות המבצעית ובאימונים על המיראז'.

בסוף 1970 עברנו לפנטומים ועד אמצע 1995 הייתי **לוחם על פנטום**. פנטום היה סוס קרבות רציני - שיא הטכנולוגיה והקידמה, בעל יכולת נשיאת חמוש גדולה וציוד מכ"ם ודרש אימונים ויכולות אנושיות גבוהות למדי.

באפריל 1973 קבלתי את התפקיד של **סגן מפקד טייסת פנטומים**. כעבור כחצי שנה פרצה מלחמת יום כיפור. הייתי מאד מנוסה על הפנטום והכרתי מצויין את כל הלוחמים ביחידה, באויר ועל הקרקע.

היה גיבוש חברתי מאד חזק ביחידה, שקיפות כנות ורמה מקצועית מצויינת. כל אלה מאד עזרו לנו במלחמה.

מלחמת יום הכיפורים הייתה מאוד קשה מורלית. על אף התחושה שנסיים את המלחמה בהצלחה, תנאי הפתיחה היו קשים והמצב על הקרקע היה על הפנים. טייסות הפנטומים הופנו לתקיפות עומק - תקפנו מחנות צבא, מפעלי נשק, גשרים, סכרים שדות תעופה, מערכות דלק וחשמל וגם את נמלי טרטוס ולטקיה בסוריה - אלמנטים בעורף שהשפעתם הייתה לטווח בינוני וארוך. שדה הקרב האלקטרוני היה סוער ולחיל האוויר לא הייתה תשובה לטילים הרוסיים. גיחה רדפה גיחה, היתה עייפות רבה בקרב הלוחמים בשבוע הראשון ללחימה בעיקר בגלל מצוקת כוחות הקרקע בחזיתות. בתפקידי כסגן מפקד טייסת נדרשתי לתת תשובה לא אחת למצבים מורכבים עקב קשיי המלחמה. לא פעם אני מייסר עצמי על שליחת אנשים למשימה ממנה לא שבו חזרה כשאני מאייש את הבחורים למשימות וחורץ גורלות. זו הייתה המון עבודה עם אנשים במצבי לחץ ואף איימה, נדרשנו לעמוד במצבים פיזיים ואנושיים קשים. במהלך הלחימה איבדנו ביחידה 5 לוחמים. אחת הגיחות שקיבלו פירסום היתה תקיפת מטה הצבא הסורי בלב דמשק, ב 9 לאוקטובר בשעות הצהריים,

הובלתי את התקיפה הזו על מטה הצבא הסורי בדמשק - לב המנגנון הצבאי הסורי. הייתה לכך השפעה מנטלית יותר מפזיזית. (כפי שכתב על כך רבין בספרו יומן שירות). ממש עם סיום המלחמה **התחתנו בלה ואני** (לאחר שבלה לא היתה מוכנה בשום אופן לשנות את מועד החתונה). בגלל המלחמה נשארנו "תקועים" עם כל ההזמנות לחתונה וכך הגיעו רק הקרובים ביותר לארוע שהיה בבסיס חיל האוויר תל-נוף בחדר האוכל של הקצינים.... כמשפחה קיבלנו בית בשיכון משפחות בבסיס ולמשך קרוב לשש שנים גרנו בחיל האוויר...

אחרי מלחמת יום כיפור חזרתי **להדריך בבית ספר לטיסה** כהכנה לפיקוד על יחידה מבצעית ובתקופה שבין אפריל 1976 לספטמבר 1979 נפרדתי מטייסת הפנטום ופיקדתי על טייסת סקיהוקים. המשימה העיקרית של הטייסת הייתה להפוך את בוגרי קורס הטייס ללוחמים.

בסוף 1979 חזרנו לקבוץ בלה ואני עם ילדינו. נכנסתי לעבוד בפלחה - שמחתי לחזור לטבע ואהבתי את השקיעות והזריחות ובמשך כשנתיים הייתי מחובר לענף עם דודו אלעזרי, יהודה קרון, קובי רומבלסקי מיקי ליאון, גד כנען ואחרים - תקופה שמאד אהבתי בעיקר בגלל ריחוקה מענייני ניהול ומשרד. בשנת 82 פנה אלי יוסלה שהיה מרכז משק וביקש שאעבור למפעל המתכת. ... כמובן שנענית לצרכי הקבוץ לנהל את המפעל, כך תמיד נהגתי לשרת את המערכת באותם מקומות שהרגשתי שאני יכול לתרום. כעבור 5 שנים במפעל, בסוף 1987, יצאתי ללימודי ארכיטקטורה, בבצלאל ירושלים, סיימתי הלימודים בהצלחה ובשנים 1994-1999 עבדתי במשרד התכנון של הקיבוצים בת"א (א.ב.תכנון). היו אלה שנים של סטאג' והתנסות במיקצועי החדש עם גב מצויין במחלקת התכנון לצד האנשים איתם עבדתי.

... חזרה לטיסה, בשנים 1995-1979 הייתי **לוחם פנטום במילואים**. בצעתי הרבה גיחות צילום גבוה מעל טווחי (יעילות) הטילים. הפכתי לנכס ביחידה, כי יכולתי לטוס גבוה והייתי זמין. רוב הגיחות היו ללבנון וסוריה, בעיקר לצרכי צילום - היה מאוד מעניין כשלא אחת רודפים אחרינו מיגים ומנסים להפילנו.

בגיל 49, במאי 1995 פרשתי מהטיסה לאחר שראיתי נחלשה והמשכתי לעסוק בהדרכה במילואים בלבד. ההתמחות שלי הייתה **הדרכת נווטי קרב**- אתגר שמאוד נקשרתי אליו, מיוחד, כיוון שעליך להבין כיצד חושב הנווט המתלמד, בלי שהוא מחזיק את הגאי המטוס.

באביב 2000 פנו אלי מחיל אוויר לחזור להדריך ונענית. הרגשתי שאני רוצה לחזור לטיסה והתכנון יכול בינתיים לחכות.

וכך בקיץ 2000 חזרתי להיות טייס יום-יומי. בשנים 2000-2012 הייתי **מדריך טיסה בחצרים** כאזרח עובד צה"ל.

6 שנים הדרכתי נווטים ו 6 שנים עסקתי במיון - מי מחניכי קורס הטייס מתאים לחיל האוויר ומי לא: אימנתי, הדרכתי ובחנתי, על מטוס סנונית.

עם הניסיון שלי ועם מערכת המיון של חיל האוויר אפשר בהחלט לתת תשובה טובה יחסית בשלבים המוקדמים, מי מתאים ומי לא ואין צורך להמתין עד סוף הקורס כדי לברר זאת... למעשה בטייסת המיון מסתיים תפקידי העשיר ורב הנסיון בחיל האוויר וכך אני מגיע לפרישה בגיל 67 מטיסה ומחיל האוויר.

49 שנות הטיסה שלי היו מעניינות ומאתגרות. צברתי הרבה מאוד טיסות מבצעיות ויש מעט אנשים עם ניסיון מבצעי כמו זה שלי. אילו היה מגיע השלום יתכן והייתי משנה את המסלול אבל... השלום מתממה, וכל זמן שרוצים להשמידנו ולזרוק אותנו מכאן, הכרחי שנהיה טובים מאויבינו, יותר צודקים,

יותר מוסריים ויותר מאומנים . הרגשתי שהמורשת, הידע והניסיון שלי מאוד חשובים לדור הצעיר ושמחתי להעניק אותם.

יכולותיי המקצועיות כטייס לוחם הביאו אותי למרכז המערכת בלחימה והשיקולים הלאומיים. הייתי קשור לנעשה בארץ ולמערכת העל של המדינה - אני לא יודע אם לקרוא לזה ציונות. הייתי לוחם חשוב במערכת והבאתי תועלת לקברניטי המדינה מעבר להמראה ולנחיתה של המטוס. פעמים רבות מפקדים בכירים רצו להרגיש מי אני ולוודא שהם יכולים לסמוך עלי(הרמטכ"ל, מפקד החייל, ראש אגף המבצעים של החייל ועוד). תמיד התייחסתי מאד ברצינות לכל משימה יותר חשובה או פחות.

המשימות שלי כטייס סיור וצילום היו תמיד על הגבול העדין בין לגרום להתלקחות לבין לשמור על השקט. כשאתה מביא מודיעין אתה מבצע מדיניות מאוד רגישה, אתה על הסף, ואם אתה עושה שגיאות זה יכול להביא להתלקחות, שאיש לא כיוון לכך ולא מעוניין בה.

למשל, במלחמת לבנון הראשונה שנת 82 יצאתי למשימת סיור מעל לעיר ביירות, כשהפקודה הייתה להטיל פצצות על משגרי רקטות מהאזור הבנוי בעיר... באם מזהים הבהקים (בשעת חשיכה). הבהקים שזיהינו לא שכנעו אותי להפציץ הסתובבנו שני פנטומים במשך כחצי שעה מעל לעיר תוך סיכון מנ"מ וכשחזרנו בדקתי עם אנשי המודיעין מעל איזה אזור בעיר טסנו והתברר שנמצאו שם שגרירות שונות, בין היתר של תוניסיה וצרפת וכך מנעתי תקרית דיפלומטית.

מאידך, מהבחינה המוסרית של הפקודות שטייס מקבל לבצע, כל השרשרת המנחה את פקודת המבצע צריכה להיות ברמה מספיק גבוהה שאמין בה (השרשרת מתחילה בשר הביטחון דרך הרמטכ"ל ומפקד החייל, ראש אגף מבצעים עד למפקדי הטייסת). כדי לגלות את האומץ והתושייה הנדרשים צריך שרשרת פיקוד מוסרית ואסור להגיע למצב שנלחמים נגד אזרחים ללא מגן.

במלחמת לבנון הראשונה היה לי קשה לבצע משימות של הרס בתים (מטרות תקיפה באמצע ישוב כפרי או עירוני) והעדפתי לחזור למפעל, אבל היה ברור לי ולמפקדי שאם הסורים יכנסו לתמונה אתייצב מיד וכך אכן היה.

ברוח זו, אני חושב, שאי אפשר להתפשר בנושא של מוסריות הפקודות והייתה לי היכולת להגיד על משימות מסוימות כן מוסרי או לא מוסרי להפציץ!

מתסכל, שצריך עדיין אחרי כל כך הרבה שנים להמשיך לגדל טייסים בחייל אוויר, כי עדיין לא הגענו למנוחה ולנחלה. וצריך להיות ברור שמטוסים ללא טייס הם לא הכח העיקרי. הכח העיקרי הם הלוחמים והמנהלים, בני האדם שמאחורי המערכה ואנו זקוקים ללוחמים מיומנים, מוסריים, אמיצים ומרחיקי ראות.

הביאה לדפוס: יהודית אפרתי

הציונות נפלאה לאילו מיתוז כיום העצמאות ה 65 של מדינת ישראל

מה המשותף לקיבוץ החולני ביותר בישראל, בו מתגוררות ג'ירפות אנושיות ויש בו מכונת כביסה שעובדת ללא הפסקה?

מי מכם שהצליח לפענח את המשותף, פטור מטיוול במקום. אך מצווה גדולה יעשה אם יזמין כמה מחבריו, שאינם מכירים, להכיר מקום מיוחד זה. ומי שלא מכיר... יקבל המלצה זו ויבקר בו בהקדם.

סיפורו של "מכון איילון" הוא סיפורו של קיבוץ היושב על "הר געש", כך נכתב על שלט העץ בכניסה למקום. **הסתקרנתם?** יופי, אז הנה לפניכם תמצית הסיפור ואת השאר תשלימו בטיוול.

טרם הקמת המדינה הגה דויד בן גוריון רעיון להקים מפעל לייצור תחמושת. הוא שיתף את ידידו יוסף אבידר שהיה מנהל תע"ש במחתרת והיה אחראי על ייצור הנשק "סטן".

אבידר, שהבין את הצורך הלאומי במפעל ייצור תחמושת החל לשקוד היטב על תוכנית בניה למפעל נסתר מעיני הבריטים, ששלטו בארץ. במהלך התכנון, הועלה איזור מצפון לרחובות הקרוי גבעת הקיבוצים. אזור זה נבחר בזכות מיקומו היחסי המרכזי בישראל וקרבתו למתקני הצבא הבריטי.

גבעת הקיבוצים שמשה תחנת מעבר עבור מתיישבים וחלוצי הקיבוצים אשר חיפשו את מקומם להשתקע ברחבי הארץ בטרם הועברו לשטחים חדשים, שניתנו להם על ידי הסוכנות היהודית טרם קום המדינה.

במקביל החלו בחיפוש אחרי חלוצים, אשר היו אמורים לתפעל את המפעל ובמקביל להיות "אנשי הקיבוץ", שתחת אדמתו יופעל מפעל לייצור הנשק.

בשטח שנבחר, נחפר בור בעומק 8 מטרים על שטח של 250 מ"ר, ובו החלו ליצוק את מבנה המפעל עם בטון בעובי של כחצי מטר – זאת על מנת לבודד את הרעשים והתנודות שייצור המפעל בעת פעילותו.

לאחר שסיימו ליצוק את הבטון, הקירות, הגג וכל צורת מבנה המפעל, כיסו את הבור באדמה חזרה, תוך שהשאירו שני פתחים בקצותיו. על פתחים אלו בנו שני מבנים, מאפייה ומכבסה שדרכם ירדו אנשי המפעל המחתרתי מטה בתחילת וסיום עבודתם.

בין השנים 1945-1948 עבדו במפעל לייצור כדורי רובה ה'סטן" עד 45 אנשים, מדי יום ביומו, בסודיות מלאה. הבריטים לא גילו זאת ואף חבריהם של הפועלים ב"קיבוץ שלמעלה" לא ידעו על כך. לכן כונו "עובדי החוץ" בקיבוץ בשם "ג'רפות". אחרי שהבנו מהן הג'רפות אתם בטח סקרנים לדעת מדוע היה זה הקיבוץ החולני ביותר בישראל ואיך ולמה עובדת מכונת כביסה ללא הפסקה? יפה אז לשם כך, עליכם להתאמץ ממש טיפה ולהרוויח סיפור פשוט מופלא עם עוד הרבה תובנות ואנקדוטות מעניינות מתקופת "המדינה שבדרך".

מידע למבקרים באתר

הביקור במוזיאון כולל מופע אור-קולי המתאר את תולדות המקום, שיחזור המפעל באמצעות מכונות הייצור המקוריות.

משך הסיור כשעה ויותר בהתאם לקבוצה ורמת העניין.

כתובת: רחוב דוד פייקס 1 רחובות

טלפון: 08-9406552

פקס: 08-9407534

דוא"ל: shimur@netvision.net.il

קישור: www.shimur.org

שעות פעילות:

ימים א' - ה' 08:30 - 16:00

יום ו' וערבי חג - 08:30 - 14:00

שבת וחג 09:00 - 16:00

כל הסיורים, לקבוצות ולבודדים, בתאום מראש, בטלפון 08-9406552

הנאה מובטחת

לוי ליאור

מהי ציבור המדינה הראויה לענין ?

ארבעה מתושבי הישוב התייחסו לדמות המדינה הראויה לדעתם:

מאיר ארגוב

מדינת ישראל צריכה להראות לא כפי שהיא כיום.

זו מדינה שדורסת את המעמד הנמוך, כותשת את מעמד הביניים ונותנת יד חופשית לאלפיון העליון.

אני חושב, שיש במדינה היום, יותר מדי אי יושר ואי צדק – חברתי, חינוכי, כלכלי ובריאותי.

הגענו למצב, שבו יש יותר מדי ארגונים וולנטריים, העוסקים בעזרה לנזקקים והמדינה לא נוקפת אצבע.

המשכורות בענפי הרווחה – עובדי הסיעוד, עובדים סוציאליים ופסיכולוגים הן נמוכות, עד מגוחכות, קל וחומר שדורשים מהם תואר שני ונדרשת עבודה של 10 שנים, כדי להחזיר את עלות הלימודים.

החינוך הוא התחום החשוב ביותר – הוא יוצר את משאבי העתיד.

אני סבור, שהעלייה של תלמידי ישראל בדרוג העולמי, שהוצגה ע"י שר החינוך (היוצא) כהישג, היא אחיזת עיניים ותעתועי דמיון. משרד החינוך לא דואג לחנוך והלמידה המונחית ע"י המורים לא מבטיחה את הפנמת הידע, כי היא מבוססת רק על מבחנים והערכת המורה, המכיר את התלמיד, לא נחשבת.

אני חושב, שבבית הספר צריכות להיות פחות בחינות ויותר עבודות והרבה חנוך אזרחי, טיפוח עזרה לזולת, יחס לסביבה ופיתוח מחויבות למקום בו אתה חי.

אני רוצה **מדינה טובה לאזרחיה**, שהאזרחים ירצו לחיות בה, כי היא **איכותית** ולא כי אין להם לאן ללכת.

הממשלות האחרונות מכריזות, הכרזות בומבסטיות להיטיב עם האזרחים, שלא מיושמות. למשל, הורדת מחירי הדירות – המדינה לא צריכה להרוויח על הקרקעות וההחזר הממוצע עבור דירה צריך להיות כמו בעולם המערבי – 40 משכורות חודשיות ממוצעות. כרגע נדרשות 120 משכורות ממוצעות, כדי לרכוש דירה.

ז'וז'י שינדלר

עבורי ציונות היא לא מלה גסה!

אני חושבת, שיש לנו מדינה מרתקת ומעניינת ביותר.

אני חושבת, שאין עוד תופעה כזו על פני כדור הארץ – אחרי 65 שנה אנחנו אחת המדינות הבולטות בתחומים רבים מאוד – מדע, רפואה, מוזיקה, קולנוע, אופנה, שלא לדבר על התחום הצבאי.

אני חושבת, שבנושא יחסי חילוניים – דתיים נעשו בעבר הרבה שגיאות, שהתחילו בימי בן גוריון, שחשב, שהפרדת דת מהמדינה אינה נחוצה, כי המדינה תשלוט בדת. ואנחנו רואים, שזה לא הולך. אני חושבת, שבעשור הקרוב, נצטרך לפתור את הבעיה, כי כולנו נמשיך לחיות פה.

אני חושבת, שמדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, קפיטליסטית ומתפתחת וחייבת להיות תשומת לב מרבית, של הממשלות הבאות, לפרופורציה נכונה בין שוק חופשי ואחריות חברתית, לחלוקה נכונה של הכנסות החברה הקפיטליסטית.

אני חושבת, שזכותנו המלאה להיות מדינה יהודית- ציונית, שמגינה על עצמה ואנחנו לא צריכים לקבל רשות מאף אחד, בשביל זה.

לצערי, מדינות אירופה הופכות יותר ויותר לאנטי ישראליות ובמידה מסוימת לאנטישמיות.

אני משוכנעת, שצריך לפתור את שאלת הכיבוש, מכיוון ששום חברה לא יכולה להמשיך להיות תקינה, כשהיא שולטת, כמו שוטר על עם אחר. זאת בעיה מאוד מורכבת ולא ניתן לפתור אותה בזבנג וגמרנו, בוודאי לא ביציאה חד צדדית, כמו מעזה. לצערי, אני לא רואה פתרון בזמן הקרוב, כי הדרישות של האומות הערביות מישראל, לא ניתנות להשגה והן במידה מסוימת לא הגיוניות, כמו חלוקת ירושלים, זכות שיבה ופירוק ההתנחלויות.

ובכל זאת, האינטרס שלנו חייב להיות, בעשור הקרוב, למצוא פתרון, אחרת נהפוך למיעוט יהודי במדינה עם רוב ערבי.

אני חושבת, שהחינוך זה הדבר הכי חשוב. מתבקש חינוך למציאות והתנהגות אנושית- הומניסטית. יש לדאוג למקומות עבודה רלוונטיים, על מנת למנוע בריחת מוחות של אנשי מדע, רופאים ואקדמאים אחרים.

אני חושבת, שכמדינה קטנה עם אוצרות טבע מעטים, עלינו לשמור על היתרון האנושי שלנו על מנת להבטיח את עתידנו.

נורית בן דוד ארז

דמות המדינה הרצויה לדעתי, היא לא כפי שהיא כיום. הייתי רוצה שיתרחשו שנויים בפני החברה הישראלית, בהם:

שאנשים פחות יחשבו על כסף ויותר על איכות חיים.

שתהיה יותר עזרה לחלשים, שהמיסוי יהיה יותר פרוגרסיבי.

אני רוצה לראות יותר סובלנות לדעות שונות; יותר סובלנות בין עדות, בין ערבים ליהודים, בין חילונים לדתיים ושהאווירה הבין-עדיתית והבין-קבוצתית תהיה יותר נינוחה.

הייתי רוצה לחוות פחות כפיה דתית ושתהיה הפרדה בין דת למדינה.

עוד אני מייחלת לשרות לאומי או צבאי לכל נער ונערה, דבר שלדעתי יקדם את אותם פנים שציינתי למעלה.

מבחינה כלכלית הייתי רוצה שתהיה יותר רגולציה ופחות תספורות, מצב שמאפשר חגיגה של מעטים על חשבון הרבים.

סימון עמיאל

חזונו של העם היהודי באלפיים שנות גלות היה לעלות ארצה.

חזונו של דור המייסדים היה להקים מדינה יהודית, על אדמותיה של ארץ ישראל.

ביום הולדתה ה-65, לאחר שנים רבות של ניסיון והיסטוריה מרתקת,

כיצד נתאר את המדינה הרצויה לדורות הבאים כמקום שטוב לחיות בו?

רגע לפני שצוללים למדינה אוטופית, חובה להכיר ולהוקיר את עשייתו ותרומתו של דור המייסדים.

המדינה היהודית שהוקמה, אינה זהה לזו, שתוארה בחזונו של הרצל, אך הישגיה ניכרים.

מחובתנו להמשיך ולמצוא מענה לאתגרים החדשים הנצבים מולנו.

הדבר דורש בנייתן של תשתיות ואמונה בצדקת הדרך.

נרשה לעצמנו להשתמש בכוחו של הדמיון ונחלום על היום שנתעורר למדינה של שלום, הרמוניה חברתית וכלכלית, הנובעות מסובלנות שוויון ועקרונות הצדק.

נתחיל מהסוף, הצדק החברתי כאורח חיים ולא כסיסמה.

מאגר תמר יהיה הראשון בסדרה למאגרי אנרגיה נוספים שישנו את עתיד ילדינו.

השכלה ע"ח המדינה, הדלק כמעט בחינם, והדיור בר השגה כמובן.

להתנתק מתקציב הסיוע ולהיות מדינה מסייעת.

להיות המדינה היחידה הפוטר את אזרחיה מתשלום המס.

בתחום הפיתוח והמחקר להביא לעולם את הבשורה, כי נמצאה התרופה, למחלת הסרטן כמובן.

ולא נשכח שגם הנגב יהיה פורח ועוד נדאג, שהזקן יהיה שמח.

והחשוב מכל- הביטחון:

שלא נדע עוד מלחמות ושילדינו לא יכירו את צליל האזעקות.
שנסע מתל אביב ועד לדובאי ושדרכו אוסטרלי לא יהיה כתנאי.
ושהשקט ישרור בכל גבולותיה של מדינת ישראל.
על החוצפה הישראלית לא נותר ונדאג תמיד לשמר.
מדינה שהתקשורת בה חיובית, ואהבת חינום כנורמה חברתית.
ולסיום נתעורר למדינה עם בירוקרטיה שהפכה לאפליקציה.
תסלחו לי רבותי, אם התפזרתי קצת, הרי בסופו של דבר מדובר בחלום.
להגשמת החזון יש לשמר את אופייה היהודי של ארץ ישראל,
בזכות הזהות היהודית שרד העם היהודי במשך אלפי שנים, ללא מדינה משלו,
והיום שזכינו לחיות במדינה משלנו, עלינו מוטלת המשימה, לשמר את היותנו עם סגולה.
יהודית היקרה הערכה רבה על פועלך, שתזכי לשנים רבות של עשייה ותרומה לחברה.
"האדם עם החזון לראות, שהעתידי של העם היהודי, חייב להיות בחיבור מחודש לעברו".
העלאת השאלה "כיצד צריכה להראות המדינה..." זאת שאלה שמתאימה להתחלה חדשה.
נאחל לכל עם ישראל שנים טובות עם התחלות חדשות.

חשגי הציהוג עם ברק אובמה ושארגי עירוב אנציון

**שגי יודוביץ בן קבוץ, תושב, סטודנט לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל, באוניברסיטת בן גוריון
בבאר שבע. שגי השתתף בפגישת הסטודנטים, בבנייני האומה, עם נשיא ארצות הברית ברק אובמה.
הוא תיאר את רשמיו מהפגישה.
אני מביאה את דבריו:**

ביום ה' ה- 21.3.2013, היה לי הכבוד לנסוע, יחד עם עוד 100 סטודנטים ואנשי סגל מאוניברסיטת בן גוריון, לשמוע את נאומו של ברק אובמה.
הנאום היה הרבה מעבר לציפיותיי.
הנשיא ברק אובמה הדגיש את היותו בן לקבוצה מוחלשת בחברה האמריקאית ואת ההסתכלות השונה והליברלית, שהשתייכות זו גורמת לו.
אני כאדם עיוור, שייך גם כן לקבוצה מוחלשת, לכן חשתי עידוד רב מדבריו והזדהות עמוקה עמם.

הנשיא ברק אובמה הדגיש מאוד את נושא זכויות האדם בין בני האדם, בין אם האדם הוא ישראלי, או פלשתינאי. אני מבין שהדגשת זכויות אדם בשיח על נגישות וצדק חברתי, זו הדרך הנכונה להשגת שוויון חברתי.

כל זה גורם לי לחוש הזדהות עמוקה עם נשיא ארצות הברית ולראות בו מודל לחיקוי.

ב
אשר לנושא השלום – ברק אובמה הדגיש בדבריו את חשיבות החתירה לשלום ואי התייאשות מהשגתו, שכן השלום היא הדרך היחידה להבטיח את קיומה של ישראל כמדינה נאורה, דמוקרטית וליברלית.
אני חייב להודות, שקצת נואשתי בעניין השלום, אך דבריו עודדו אותי להמשיך לחתור להשגת מטרה זו.
לעם אמר הנשיא ברק אובמה להראות למנהיגים את הכיוון ולדבריו יש עוצמה, לכן חשוב, שאנו, כל ציבור האזרחים המאמינים בשלום, לא נתייאש ונעשה כל שביכולתנו להשפיע על מנהיגינו להשיג שלום צודק על בסיס שתי מדינות לשני עמים.

הביאה לדפוס: יהודית אפרתי

פסח בקן השומר הצעיר כפר מנחם

חופשת פסח בקן השנה הייתה מלאה בפעילויות, בעיקר מחנאיות צופיות וקשורות לטבע. את הפעילות עברו מעל מאה חניכים בכל הגילאים. הנה רשימה והסבר קצר על כלל הפעילויות שהיו:

לגו"צ (ד'ו'): התחלנו את החופש בקבלות שבת בחלק מהקבוצות. אחרי כן יצאנו ליום צופי ביער חרובית שבנו חניכי קן צפית לכלל חניכי השומר הצעיר בקיבוצי צפית. היום כלל תחנות אתגריות-צופיות ומשחק דגליים המוני. יום אחר כך יצאנו בתור קן למחנה המועצתי ליער עזריקם. התחלנו בטיול בחוף ניצנים ואחריו התמקמנו ביער, בנינו מחנה ובישלנו. רוח התנועה הייתה חזקה במחנה של כפר מנחם והייתה ניכרת עצמאות החניכים, גם אל מול שאר הישובים.

לצב"ר (ז'ח'): במהלך החופש הייתה קבלת שבת לקבוצת כרמל (ח') וחניכי מגנוס (ז') הלכו להתנדב בפעילות צופית של ילדי הגבע. בסוף החופש שתי הקבוצות (סה"כ כמעט 30 חניכים) יצאו לטיול תנועת "מסע המאה" (לכבוד מאה שנים לתנועת השומר הצעיר). הטיול היה טיול מגזית ועד הכינרת דרך יער מנחמיה כשאת הדרך ממנחמיה ועד הירדנית עשו החניכים באופניים.

לגו"ב (ט'י"ב): את החופש התחלנו וסיימנו כמובן בהדרכה. מדריכי הקן עבדו קשה מאוד עם החניכים והשקיעו מזמנם כדי לתת להם את החוויה המשמעותית והמהנה ביותר. בשישי שאחרי המחנה נפגשנו לסדנאת ניווט ראשונה עם רותם יואלי וגידי קרון (שתמשיך בשבועות הקרובים). בסוף החופש יצאו חניכי קורס ההדרכה (ט') לסמינר סיירים. סמינר ניווטים לקראת ההדרכה ברמות מנשה. הם טיילו במשך ארבעה ימים עם כל הציוד על הגב, ניווטו את דרכם מנקות ציון אחת לשניה והתנסו בהובלה עצמית לקראת ההדרכה. בנוסף, יצאו שני חניכי י"א (שיר ואילן) למסע התנועתי לפולין.

היה חופש תנועתי מרשים. כעת אנחנו מתקדמים לקראת חג התנועה בל"ג בעומר. אירוע שיא של הקן שיהיה בו מפקד אש ביום שישי בערב (ה'26.4) ומתקנים צופיים מרשימים לילדי ומשפחות הישוב ביום שבת בבוקר (ה'27.4). החניכים כבר התחילו לעבוד על האירוע. מצפים לראותכם!

חזק ואמץ,

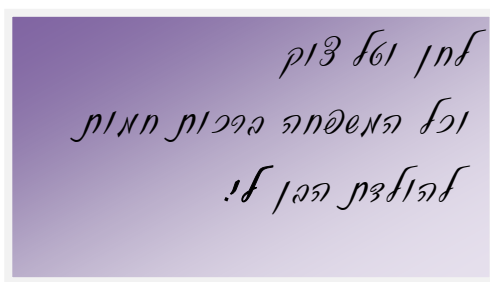
לב ליטמן

רכז קן כפר מנחם

השומר הצעיר

0586258551

l.littman@gmail.com

בחורף תשע"ג ירדו 537 מ"מ גשם.

פעילות "עצ" רפסח

איך יודעים שבא אביב, מטיילים סביב סביב ואם רואים קבוצה עם מדריך או מדריכה שצועדים בדרך ולא על מדרכה אז יודעים שבא אביב שבא אביב... ומייד חושבים ומזכרים איך שפעם גם אנחנו היינו ב"נדידה".

ימי חופשת הפסח בחינוך הבלתי-פורמאלי.

השנה יצאנו למספר טיולים וחוויות מחוץ לבתים וגני השעשועים, הראשון אל שפך נחל שורק במקום בו הוא נפגש עם הים בשמורת נחל שורק שבחולות פלמחים. הילדים קיבלו מגדירי חיות ועקבות ולמדו דבר או שניים על הדיונות והחיים בחולות לצד הנחל. מזג האוויר היה מושלם באותו היום וההליכה בחוף הים עשתה לכולנו רק טוב.

(כשהאוטובוס הגיע חזרה לקיבוץ, נשפכו המדריכים העייפים על הדשא והילדים "הרביצו" עוד משחק כדורגל אבל רק בשביל הכיף)

נדידת השבטים

על פי המסורת בכל שנה אנחנו יוצאים לטיול "נדידה" מחולקים לשבטים ובכך מנסים לתת לילדים התנסות בגיבוש שבטי רב-גילי, הליכה, בניית מחנה ובישול ארוחת צהריים בשטח. השנה הסתיימה הנדידה בחצר הספארי והשבטים התמקמו במחנות אותם הקימו וטיפחו בימים שקדמו ליום הטיול. ביום זה כאמור מבשלים השבטים על מדורות לפי תפריט עליו החליטו בעצמם ומכוון שכך ועל פי הסטטיסטיקה הם ליקקו את האצבעות וגירדו גם את הסירים והכל בזכות ההורים המלווים.

אזינון 2013

על אף הוראות והנחיות לרוב
המעידות בלי ספק על האירגון הטוב,
כאשר הגעתי למקום
חשתי כאילו חלמתי חלום:
כל הדשא הירוק, המטופח,
פתאום לעיר ילדים הפך:
מיתקנים בשלל צבעים,
מלוא אוויר מנופחים,
כיסו כמעט את כל השטח
ובו השתוללו הטף לבטח –
להוטים, אמיצים, נועזים כולם,
מטפסים על חבל כמו על סולם,
קופצים לגבהים לא ישוערו,
עלו על בלימה (ולא נפלו)!
המולה נהדרת שסחבה, מדהים,
את ילדי המקום והאורחים,
ולא פסקה ההמולה
עד להודעת הנעילה,
שגם אמרה, בצדק מוחלט:
תודה לכל מי נתנו כתף ויד
ביצירת החג הזה, הצבעוני
שיחרט בזיכרון כהכי הכי!

יואל דרום

אננה, אהבתי קבוצת כסף מתחם!

כיצד אנו צריכים לראות את העולם? אנו צריכים לראות את העולם כפי שהוא באמת, כפי שהוא באמת. אנחנו צריכים לראות את העולם כפי שהוא באמת, כפי שהוא באמת. אנחנו צריכים לראות את העולם כפי שהוא באמת, כפי שהוא באמת. אנחנו צריכים לראות את העולם כפי שהוא באמת, כפי שהוא באמת.

אנו פועלים על מנת להשיג את המטרות שלנו. אנחנו פועלים על מנת להשיג את המטרות שלנו. אנחנו פועלים על מנת להשיג את המטרות שלנו. אנחנו פועלים על מנת להשיג את המטרות שלנו. אנחנו פועלים על מנת להשיג את המטרות שלנו.

אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו.

העבודה שלך היא חלק חשוב מהצלחתנו. העבודה שלך היא חלק חשוב מהצלחתנו. העבודה שלך היא חלק חשוב מהצלחתנו. העבודה שלך היא חלק חשוב מהצלחתנו. העבודה שלך היא חלק חשוב מהצלחתנו.

אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנחנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו.

אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו. אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו.

אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו.

אנו מודים לך על כל מה שאתה עושה בשבילנו.